

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av vissa bestämmelser i ändringen av artikel 18 i överenskommelsen om internationell transport av lättfördärliga livsmedel och om specialutrustning för sådan transport

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen godkänner ändringen av artikel 18 i överenskommelsen om internationell transport av lättfördärliga livsmedel och om specialutrustning för sådan transport.

Arbetsgruppen för inlandstransporter av känsliga livsmedel, som arbetar under Europeiska kommissionen för Europa, har föreslagit ändringar i artikel 18 i ATP-överenskommelsen den 9 februari 1998. Ändringen av överenskommelsen gör det möjligt att förkorta tiden för invändning mot ändringar och den förkortar även tiden för ikraftträdande av ändringarna. Ändringen gör det möjligt att ändra bilagorna till överenskommel-

sen om inte minst tre fördragsslutande parter har motsatt sig ändringen. Att artikel 18 ändras på föreslaget sätt innebär att Finland mot sin direkta vilja kan bli bundet av en ändring av en bilaga till överenskommelsen.

I enlighet med artikel 18 punkt 2 b i ATP-överenskommelsen har Finland den 17 augusti 1998 meddelat att de nödvändiga villkoren för ett godkännande ännu inte är uppfyllda i Finland. De andra fördragsslutande parterna har inte gjort invändningar mot ändringen. Ändringen anses godkänd när Finland har meddelat om sitt godkännande, eller senast nio månader efter den sista invändningen, dvs. den 26 maj 1999.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Innehållet i gällande artikel 18 i ATP-överenskommelsen

Finland anslöt sig till överenskommelsen om internationell transport av lättfördärliga livsmedel och om specialutrustning för sådan transport (i det följande ATP-överenskommelsen) (FördrS 48/1981) den 15 maj 1980. Överenskommelsen trädde i kraft den 15 maj 1981.

I artikel 18 av överenskommelsen regleras förfarandet som gäller vid ändring av överenskommelsen eller dess bilagor.

Enligt gällande artikel 18.2 i ATP-överenskommelsen kan varje fördragsslutande part under en period av sex månader efter den dag då ändringsförslaget översänts av FN:s generalsekreterare meddela generalsekretä-

ren antingen enligt punkt 2 a att den har en invändning mot ändringsförslaget, eller enligt punkt 2 b att även om den avser att godkänna förslaget, är de nödvändiga villkoren för ett sådant godkännande ännu inte uppfyllda. Om en invändning mot ändringsförslaget har gjorts, skall ändringen inte anses vara godkänd och den skall inte erhålla rättsverkan.

I enlighet med artikel 18.5 skall ändringen anses ha blivit antagen efter en viss, i artikeln närmare preciserad tidsperiod, om ingen invändning gjorts mot ändringsförslaget i enlighet med artikel 18.2 och 18.3.

Enligt artikel 18.6 träder ändring som anses vara godkänd i kraft sex månader efter den dag den ansågs vara godkänd.

2. Till artikel 18 i ATP-överenskommelsen föreslagna ändringar

Arbetsgruppen för inlandstransporter av känsliga livsmedel (Working Party on the Transport of Perishable Foodstuffs of the Inland Transport Committee), som arbetar under Europeiska kommissionen för Europa (ECE), har den 9 februari 1998 föreslagit ändringar till artikel 18 i ATP-överenskommelsen. Från Finland har företrädare för livsmedelsverket och lantbrukets forskningscentral deltagit i arbetsgruppens arbete. FN:s generalsekreterare har underrättat de fördragsslutande parterna om de föreslagna ändringarna den 26 februari 1998 genom meddelandet C.N.57.1998.TREATIES-2. De föreslagna ändringarna avser att förkorta de tidsperioder under vilka invändning kan göras mot föreslagna ändringar till ATP-överenskommelsen samt att försnabba ikraftträdandet av antagna ändringar. Enligt förslaget kan även en ändring av en bilaga till överenskommelsen träda i kraft om inte minst tre fördragsslutande parter gör invändning inom utsatt tid.

3. Beredningen av ärendet

Utrikesministeriet har begärt och erhållit utlåtande om de föreslagna ändringarna av justitieministeriet, handels- och industriministeriet, livsmedelsverket samt lantbrukets forskningscentral. Handels- och industriministeriet har inte haft något att anmärka mot ändringsförslaget. Livsmedelsverket och lantbrukets forskningscentral har ansett att ändringarna är godtagbara. Justitieministeriet anser att ändringen av överenskommelsen strider mot Finlands suveränitet och den rätt att ingå överenskommelser som tillkommer republikens president och riksdagen enligt 1 och 33 § regeringsformen.

Finland har den 17 augusti 1998 meddelat att även om Finland avser att godkänna ändringsförslaget, är de nödvändiga villkoren för ett godkännande ännu inte uppfyllda i Finland. Före utgången av tidsperioden om nio månader, dvs. den 26 maj 1999, kan Finland i enlighet med artikel 18.3 i överenskommelsen göra invändning mot den föreslagna ändringen.

DETALJMOTIVERING

1. Föreslagna ändringar av artikel 18 i ATP-överenskommelsen

I den ändrade artikel 18.2 föreslås en förkortning av den tidsperiod inom vilken en stat skall meddela att den avser att godkänna ändringsförslaget även om de nödvändiga villkoren för ett godkännande ännu inte är uppfyllda i den staten. Tidsperioden föreslås förkortad till tre månader i detta fall I stället för den nuvarande sex månader.

I punkt 3 föreslås en förkortning av den tidsperiod inom vilken en fördragsslutande part kan meddela att den har en invändning mot ändringen i sådana fall då den fördragsslutande parten har meddelat att den avser att godkänna ändringen senare.

I punkt 4 föreslås en ändring av konsekvenserna av en invändning så att det skall räcka med invändning från en fördragsslutande part för att förkasta ett ändringsförslag som avser att ändra bestämmelserna i kap.

I-IV i överenskommelsen. I fråga om ändring av bilagorna till överenskommelsen kommer minst tre invändningar att behövas för att ändringen skall betraktas som inte godkänd. Om färre än tre fördragsslutande parter gör invändning mot en bilageändring, anses ändringen godkänd.

I punkt 5 föreslås bestämmelser om den tidpunkt då en ändring av överenskommelsen eller dess bilagor skall anses vara godkänd. Meningen är att punkterna 5 a och 5 b i den gamla artikel 18 skall kvarstå med samma lydelse som förut. Detta betyder att tidsfristerna i punkt 5 och i punkterna 2 b och 3 skiljer sig från varandra. Även om punkter 5 a och 5 b skall kvarstå oförändrade, måste de i framtiden ändras för att undvika den interna kontroversen.

I punkt 6 föreslås en förkortning av perioden för ikraftträdande av ändringarna så att ändringarna träder i kraft tre månader efter den dag då de anses vara godkända.

2. Ikraftträdande

Ändringen av artikel 18 i ATP-överenskommelsen träder i kraft sex månader efter det att den anses vara godkänd. Ändringen anses vara godkänd antingen då Finland meddelar depositarien, dvs. Förenta Nationernas generalsekreterare, att Finland godkänner den föreslagna ändringen, eller senast nio månader efter utgången av den ursprungliga sexmånadersperioden. Ändringen träder sålunda i kraft senast den 26 november 1999, dvs. 15 månader från den 26 augusti 1998.

3. Behovet av riksdagens samtycke och lagstiftningsordning

Förslaget om ändring av artikel 18 i ATP-överenskommelsen är av betydelse för bestämmelserna i grundlagen om Finlands suveränitet och rätt att ingå överenskommelser. Enligt förslaget skall ändringar som görs i överenskommelsens bilagor i framtiden träda i kraft om inte åtminstone tre fördragsslutande parter gör invändning. I dagens läge räcker det med att en fördragsslutande part gör invändning för att förhindra att en föreslagna ändring i en bilaga skall godkännas

och träda i kraft. En ändring av överenskommelsens artikel 18 på det sätt som nu föreslås innebär att Finland kan bli bundet av en ny internationell förpliktelse mot sin direkt uttryckta vilja.

Ändringen av överenskommelsen strider mot 1 och 33 § regeringsformen om Finlands suveränitet och presidentens och riksdagens rätt att ingå överenskommelser. Därför måste lagen om ikraftträdandet av ändringen behandlas i den ordning som avses i 69 § 1 mom. riksdagsordningen.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 33 § regeringsformen föreslås

att Riksdagen godkänner de bestämmelser som kräver Riksdagens samtycke i den ändring som Ekonomiska kommissionen för Europa föreslagit den 9 februari 1998 i artikel 18 i överenskommelsen om internationell transport av lättfördärliga livsmedel och om specialutrustning för sådan transport.

Samtidigt föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ikraftträdande av ändringarna i artikel 18 i överenskommelsen om internationell transport av lättfördärliga livsmedel och om specialutrustning för sådan transport

I enlighet med riksdagens beslut, tillkommet på det sätt som 69 § 1 mom. riksdagsordningen anger, föreskrivs:

1 §
De ändringar i artikel 18 i överenskommelsen om internationell transport av lättfördärliga livsmedel och om specialutrustning för sådan transport (FördrS 48/1981) som är gjorda den 199 är, för så vitt

de hör till området för lagstiftningen, i kraft så som därom har avtalats.

2 §
Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 23 oktober 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Utrikesminister *Tarja Halonen*

(Översättning)

Föreslagna ändringar av artikel 18 i ATP-överenskommelsen

1. (oförändrad)
2. Efter den dag då ändringsförslaget överlämnats av generalsekreteraren, kan varje fördragsslutande part meddela generalsekreteraren
 - a) under en period av sex månader att den har en invändning mot ändringsförslaget, eller
 - b) under en period av tre månader att, även om den avser att godkänna förslaget är de nödvändiga villkoren för ett sådant godkännande ännu inte är uppfyllda i dess land.
3. Om en fördragsslutande part sänder generalsekreteraren ett meddelande i enlighet med punkt 2 b i denna artikel, kan denna part, så länge den inte har underrättat generalsekreteraren om sitt godkännande, framföra invändning mot ändringsförslaget under en tid av sex månader efter utlöpanget av den tremånadersperiod som föreskrivits med avseende på det första meddelandet.
4. Har invändning i enlighet med villkoren i punkterna 2 och 3 i denna artikel gjorts mot ett ändringsförslag som gäller artiklarna i kapitlen I—IV, skall ändringen inte anses vara godkänd och skall inte erhålla rättsverkan.

Om det finns tre eller flera invändningar i enlighet med villkoren i punkterna 2 och 3 i denna artikel mot ett ändringsutkast som gäller bilagorna till överenskommelsen, skall ändringen inte anses vara godkänd och skall inte erhålla rättsverkan.
5. Har ingen invändning i enlighet med villkoren i punkterna 2 och 3 i denna artikel gjorts mot ett ändringsförslag som gäller artiklarna i kapitlen I—IV eller finns det färre än tre invändningar i enlighet med villkoren i punkterna 2 och 3 i denna artikel mot ett ändringsutkast som gäller bilagorna

Proposed amendments to article 18 of ATP

1. (unchanged).
- "2. As from the date on which the proposed amendment is communicated by the Secretary-General, any Contracting Party may inform the Secretary-General:
 - (a) within a period of six months, that it has an objection to the amendment proposed, or
 - (b) in a period of three months that, although it intends to accept the proposal, the conditions necessary for such acceptance are not yet fulfilled in its country.
3. If a Contracting Party sends the Secretary-General a communication as provided for in paragraph 2 (b) of this article, it may, so long as it has not notified the Secretary-General of its acceptance, submit an objection to the proposed amendment within a period of six months following the expiry of the period of three months prescribed in respect of the initial communication.
4. If an objection to the proposed amendment to the articles of chapters I to IV is stated in accordance with the terms of paragraphs 2 and 3 of this article, the amendment shall be deemed not to have been accepted and shall be of no effect.

If the number of objections stated to the draft amendment concerning the annexes to the text in accordance with the terms of paragraphs 2 and 3 of this article is three or more, the amendment shall be deemed not to have been accepted and shall be of no effect.
5. If no objection to the proposed amendment concerning the articles of chapters I to IV has been stated in accordance with paragraphs 2 and 3 of this article or if the number of objections stated to the draft amendment concerning the annexes to the text in accordance with paragraphs 2 and 3

till överenskommelsen, skall ändringen anses ha blivit antagen nedan angiven dag:

6. Ändring som anses vara godkänd skall träda i kraft tre månader efter den dag den ansågs vara godkänd.

7. (oförändrad)

8. (oförändrad)

of this article is less than three, the amendment shall be deemed to have been accepted on the following date:

6. Any amendment deemed to be accepted shall enter into force three months after the date on which it was deemed to be accepted."

7. (unchanged).

8. (unchanged).